वाचक मुक्तिसौभाग्यगणि कृत स्तवनचोवीसी :

डो. अभय दोशी

एक संक्षिप्त परिचय

आ चोवीसीनी एकमात्र हस्तप्रत श्री ला.द.प्राच्यविद्यामंदिरमांथी प्राप्त थई छे. १० पत्र धरावती आ हस्तप्रत व्यवस्थित स्वच्छ अक्षरो धरावे छे, परंतु केटलेक स्थळे अक्षरो एकसरखा होवाथी भ्रम उपजावे छे. अंते पुष्पिकामां लिपिकार आदिनुं नाम आदि आपवामां आव्युं नथी. परंतु लखावटनी दृष्टिअे प्रत विक्रमना १९मा शतकनी होय एवुं संभवित जणाय छे.

वाचक मुक्तिसौभाग्य गणिनो पण कोई परिचय प्राप्त थतो नथी. परंतु तेमनुं 'सौभाग्य' एवुं अंतिम नाम तेमना गच्छ तरीके तपागच्छनी 'सौभाग्य' शाखानो निर्देश करे छे. तेमज कृतिमां व्यापकपणे प्रयोजायेली १८मा शतकना स्तवनोनी देशीओने कारणे तेमनो काळ १८मा शतकनो उत्तरार्ध के १९मा शतकनो होवानुं निश्चित करी शकाय छे.

आ चोवीशी भक्तिप्रधान-भक्तिहृदयना भावोल्लासथी सभर एवी मनहर कृति छे. कवि पर यशोविजयजी, मानविजयजी आदि कविओनो प्रभाव जोई शकाय, एम छतां कवि हृदयनी सच्चाई तेम ज केटलीक मनोहर नाविन्यसभर अलंकाररचनाओ, काव्यात्मक उक्तिओने कारणे आ चोवीशी एक नोंधपात्र चोवीशी तरीके स्थान पामे एवी बनी छे. आ उपरांत कविअे तेरमां स्तवनमां करेलो चारणी शैलीनो कमलबंधनो प्रयोग पण नोंधपात्र छे.

कविअे अभिनंदनस्वामी स्तवनमां परमात्माना प्रभावने वर्णवतां मनहर कल्पना करी छे. कवि कहे छे के, ज्यारथी मारा हृदयमां परमात्मा वस्या छे, त्यारथी चिंतामणिरत्न, कामकुंभ अने कल्पवृक्षनुं मूल्य मारे मन क्रमशः पथ्थर, माटी अने काष्ट समान ज थई गयुं छे. तो सुमतिनाथ स्तवनमां चातक-मेघ, भ्रमर-मालती आदि परंपरागत उपमाओनी साथे ज छात्रने मन विद्या अने समदर्शीने मन शांति, नयवादीने मन नय जेवी नाविन्यसभर उपमाओनुं आलेखन जोवा मळे छे. छठ्ठा पद्मप्रभस्वामी स्तवनमां परमात्मा साथेनी दृढप्रीति अंगे प्रयोजेलुं दृष्टांत नोंधपात्र छे. कवि कहे छे, कोई शुभ

Jain Education International For Private & Personal Use Only www.jainelibrary.org

दिवसे, शुभ मुहूर्ते मारा हृदयमां सज्जन पुरुषनी जेम आपनो वास थयो छे, ते कायम माटे अंकित थयो छे. जेम चित्रमां हाथी पर एकवार महावत दोरवामां आवे, तेने ऊतारवानो गमे तेटलो प्रयत्न करवामां आवे, छतां ते जेम ऊतरतो नथी एम, तमे मारा हृदयमांथी पळभर पण दूर थता नथी.

चौदमा श्री अनंतनाथ स्तवनमां परमात्मानी उपस्थितिने कारणे कर्मोनी केवी दशा थई छे. तेनुं अलंकार-लययुक्त आलेखन कर्युं छे;

'तुं हि ज मुझ शिर राजीउ, कर्म अहितस्युं जोर,
ते वनि पन्नग गत विरहें, जिहां विचरे हरखे मोर.'

हे प्रभु ! जो आप मारा शिर पर बिराजमान हो, तो कर्म-अहित शुं करी शके ? जेम जे वनमां हर्षपूर्वक मोर क्रीडा करता होय, त्यां साप केवी रीते रही शखे !

श्री कुंथुनाथ स्तवनमां 'अर्क' शब्द परनो श्लेष्ट नोंधपात्र छे;

'अरक नामें तरु छे जेह, अरकसमान दीपे स्युं तेह.'

अर्क वृक्ष (आकडो) शुं अर्क (सूर्य) समान दीप्तिमान थई शके ! ए भले वृक्ष तरीके अर्क नाम धरावे छे, पण ते वास्तविक सूर्य जेवो प्रकाश धरावी शकतो नथी.

ए ज रीते श्री नेमिनाथ स्तवनमां पोतानी प्रीतिनी दृढताने वर्णवता कहे छे;

"थाइं जूनी देहडी, प्रीत न जूनी होइं रे.
वागो विणसें जरकसी, पिण सोनुं श्याम न होई रे."

ए ज रीते महावीरस्वामी स्तवनमां परमात्माना शासन पाम्यानो आनंद मनहर वर्णानुप्रास अलंकार द्वारा आलेखायो छे.

'मेरु थकी मरुभूमिका रे, रुडी रुडी रीति रे.'

आवी अनेक मनोहर-काव्यसौंदर्य भावसौंदर्यमय अभिव्यक्तिने लीधे आ चोवीस मध्यकालीन स्तवन साहित्यनी एक महत्त्वनी कृति तरीके स्थान पामे तेवी छे.

★

Jain Education International For Private & Personal Use Only www.jainelibrary.org

अथ चोवीसी लिख्यते

(देशी रसीयानी)

प्रथम जिणेसर माहरि प्रीतिने, निरखो घणुं करी प्रेम.
सनेही पूरण कलाइं जिम दीपतो, चंद चकोर ती तेम. स० १ प्र०

माहरें तमस्युं प्रीति अनादिनी, जिम जलसफरीनी रीती.
सेवकने उवेखी मुंकस्यो, साहिब एह न नीति. स० २ प्र०

पोते सेव्युं काष्टने जाणीनें, तारें नावने नीर.
तस संगे लोह तरें तिम जाणीइं, मुझ अवगुणनैं धीर स० ३ प्र०

नीरागी थइने जो छूटस्यो, तो नही फावो रे दाय.
भगति करि अम्हे मनमां लावस्युं, तव ही स्यो साहिब सरवाये.स० ४ प्र०

अथवा भगति जो अमनें आपस्यो, तोरी कि बुद्धिनुं काम.
वीरुइ मजइ मज जो तुम्ह तणुं, तो बोहिदयाणं स्युं नाम. स० ५ प्र०

पिण हुं सेवक स्वामी तुं माहरो, प्रभु छो गरिबनिवाज.
महेर कर्यानी हवे वात तो, न रह्यो अजर समाज. स० ६ प्र०

पूरव पुण्य पसाइं पामिउ, दरिसण ताहरें आज.
हुं इम मानुं जिनजी मुगतिनां, सहजें सरियां हो काज स० ७ प्र०

इति श्री ऋषभजिन स्तवनं

●

(थारा मोहलां उपरि मेह झरुंखें वीजली हो लाल-ए देशी)

अजित जिणेसर साहिब सांभलो जगधणी हो. सां०
आंणि वउं शिर माहरे नित नित तुम तणी हो. नित०
तुम सम बीजो जगतमां पेखु को नही हो पे०
सुख अनंतनुं मूल छे माहरे तुं सही हो लाल. मा० १

तुमस्युं बांध्यो प्रेम जे साचा चित्तथी हो ला सा०
ते किम थाइं फोक कें माहरा हेतथी[हो] मा०

Jain Education International For Private & Personal Use Only www.jainelibrary.org

भमरे बांधी प्रीति तें कमलस्युं जिम खरी हो क०
गोत्र सूता पिण प्रीति करीनें शिव वरी हो क० २

दिनकरनें कमलनी, जिम वली कुमुदिनी हो जि०
चंदनें इ छें जिम शचि मुरति इंद्रनी हो मू०
जिम वली कमला माधव प्रीति जिम कामने हो प्री०
तिम हुं चाहुं देव तुमारा नामनें हो. तु० ३

तुमस्युं बांधी प्रीति जे जालिम जोरस्युं हो जा०
ते मिथ्या किम थाइं अपजन सोरस्युं हो अ०
काक कुशब्दथी कोकिल रूत किम मुंकस्यें हो रू०
देखी आंबा मोहरने, दूरिजन झूरस्यें हो. दु० ४

पिण ए वातनी लाज तो ताहरे हाथे छे हो ता०
मीन मोटुं पिण जीवनु कारण पाथ छे हो.
जे जननु परि रा वस्यो प्रीतिने तोरय रे हो.
निरमल आतम करीनें, मुगतिनें ते वरें हो मु० ५

इति श्रीअजितजिनस्तवनं ॥२॥

●

(वाटडी विलोकुं रे वाहला वीरनी रे-ए देशी)

वंदना मानो रे संभव माहरी रे, तुमचो वंद्य स्वभाव.
वंदक भावें रे हुं वरतुं सदा रे, जिम स्वामि सेवक भाव. १ वं.

आगम रीतिं रे वांदी नवि सकुं रे, पिण वांदवा घणुं हेत.
जिम कोइ वामन उंचा फल प्रति रे, यत्न करीस्युं नही लेत. २ वं.

वंदक निंदक मान अपमानने रे, वली कंचन पाषाण.
मुगति संसारनें मणि तृण सम गणो, वली जाण नैं अजाण. ३ वं.

इणि रीते रे समदरशी पणैं रे, वरतो छो महाराज.
तारों मुझनें ते माटे प्रभु रे, बांहि ग्रह्यानी छें लाज. ४ वं.

Jain Education International For Private & Personal Use Only www.jainelibrary.org

मोडुं वहेलुं जो प्रभु आपज्योरे, तो शी अरजनी वात.
कोकिल चाहे कंठ सुशब्दनें रे, अंब छै मांजरि दात. ५ वं

मोटो दानी तुम सम को नही रे, हुं इम मानुं निरधार.
चंद चकोरनें दानी जेहवो रे, तेहवो स्युं दूजो संसारि. ६ वं.

ते कारणथी हुं तुमन्हें कउं रे, तुमे छो देवना देव.
वाचक मुगति इम विनवें, आपो भवोभव सेव. ७ वं.

इति श्रीसंभवजिनस्तवनं ॥ ३ ॥

●

(कुंथु जिणेसर जाणज्यो रे-ए देशी)

अभिनंदन जिन सेवना रे, करो भवि अेक मत्ररे
एह सम बीजो को नही हो लाल, मानु ए अनुभववन्त रे. वा०१
आतम आधार ए अछे हो लाल टेक.

एहनी साथें प्रीतिने रे, पामी ए पुण्यनो योग रे वा०
जिहां तिहां एहवी नवि होइं हो, भवि भवि जिम सुर भोग रे. वा०२ आ०

हुं तो पाम्यो पुण्यथी रे, एह प्रभुपद कज केलि रे
तस आगें तरणुं थइ हो, [1]मोहन चित्रावेलि रे वा० ३.

सुरमणि सुरघट सुरतरु रे, उपल माटि काष्ट रे
थइनें अगोचर ते गयां हो ला. मुझ मन जव ए प्रतिष्ट रे. वा०४ सु०

ए अभिनव सुरगवी रे ला. स्युं मंत्रादि सिधि रे
माहरे एहथी होइ छें हो, मुगतिसुखनी रिधि रे. वा० ५ आ०

इतिश्रीअभिनंदनजिनस्तवनं ॥४॥

चातुक मति जिम मेह, मधुकर जिम मालती री.
जिम पोयणी चिति चंद, छात्रनें जिम भारती री. १

गज मनि जिम नदी रेव, पद्मस्युं जिम कमला री.
पंथी मन जिम गेह, शूक जिम धूप फला री. २

१. मोहनवेलि तथा चित्रावेली तृणतुल्य छै.

Jain Education International For Private & Personal Use Only www.jainelibrary.org

मानससरने हंसा, जिम चाहें एक मने री.
सीता हृदें जिम राम, धनि मनि जेम धने री. ३

समदरशि मनि शांतिरसस्युं जिम नेह छें री.
धरमी मन जिम धर्म, जननीनुं जिम वछें री. ४

नंदनवनने इंद, जिम चाहें चित्त खरें री.
वली भूख्यानुं मन्न, लालचु जिम घेबरे री. ५

कामिनी मनि जिम कंत, मुनि मनि जिम दया री.
नयवादिने मन्नि, वसिया जेम नया री. ६

तिम मुझ मन जिनराज, सुमतिनाथ वश्या री.
वाचक मुगति सौभाग, कहें शिवसुख उल्लस्यां री. ७

इति श्रीसुमतिनाथस्तवनं ॥ ५ ॥

●

पद्मप्रभ जिन सांभलोजी, सेवक विनती एक.
माहरा मनमां तुं वस्योजी, विद्यामां जिम विवेक १
पारंगत प्रभुजी धरिइ धर्मनो राग. आंकणी.
कोईक सुदिन सुमुहूरतीजीं, सज्जन चित्त चढ्या जेम.
उतार्या पिण ते न उतरेजी, चित्र गज महावत जेम. २ पा०

ते माणस किम वीसरेजी, जेहस्युं घणो स्नेह.
रातिदिवस अति सांभरेजी, जिम बप्पीया मेह. ३ पा०

प्रीति जड जडी जे सद्यनेंजी, टंकण नेहस्युं सार.
ते जड किमें नहीं नीसरेजी, जो मिले लक्ष लोहार. ४ पा०

अचल अभंगई माहरेजी, तुंमस्युं अविहड राग.
सुरगवी घृत जे पामिउंजी, तेजस्युं तस नही लाग. ५ पा०

कोयल काली पिण अति भलीजी, हृदयें जास विवेक.
अंब विना सा अन्यस्युंजी, बोलइ बोलत एक ६ पा०

Jain Education International For Private & Personal Use Only www.jainelibrary.org

माहरें मनि प्रभु तुंही तुहीजी, पंकज मनि जिम अर्क.
वाचक मुगति कहे तुं मिल्येंजी, सवि गया चित्त वितर्क. ७ पा०

इति श्रीपद्मप्रभस्तवनं ॥ ६ ॥

●

(कपूर होइं अति उजलुं रे-ए देशी)

श्री सुपास जिन साहिबारे, तुमे छो चतुर सुजाण.
सेवक विनती सांभलोरे, मन धरी अतिहित आणि रे. १
सोभागी जिन महाराज
सारो मुझ वंछित काज सो० तुमे छो सुर शिरताज. सो० टेक.

तुम चरणे हुं आवीयो रे, लोकनगर भमी आज.
दायक तुंम नें पेखीने रे, हरखे मुझ आतमराज. २ सो०

~~गुण अनंत तुम~~ तणा रे, छाना ते न छीपाय.
तेहमांथी एक आपतां रे, स्युं तुझनुं ओछुं थाय. ३ सो०

रयणायर एक रयणनें रे, याचकने दिइं आप.
तो तस थोडां नवि होवे रे, तस जाइं दुख संताप. ४ सो०

नही हाणी पंकजवनें रे, देतां परिमल रेख.
पिण परिमलनें पामीनेंरे, अलि होइं सुखविशेष. ५ सो०

चंद्रने स्युं ओछलुं रे, दीषे अमीयनो अंश.
पामी अमीयने पिण होइं रे, हरखित चकोर हंस ६ सो०

केवलनाण गुण आपवा रे, स्युं करो ताणाताणि.
वर समयादि दाखतां रे, दातपणुं किम इंम जाणि ७ सो०

केवलनाण गुण आपवा रे, स्युं करो ताणाताणि.
वर समयादि दाखतां रे, दातपणुं किम इजा जाणिसो० ७

बालकनें समझाववा रे, कहेस्यो भोली वात.
पिण हठवाद मुंकु नही रे, विण आप्ये जगतात. ८ सो०

Jain Education International For Private & Personal Use Only www.jainelibrary.org

जो चित आप्यानुं अछेरे, तो सी ढील जिणंद
खीजवी चातुक जल दीधे रे, श्याम थया जलदंद. ९ सो०

चाकर हुं जिन ताहरो रे कहिवाणो जगमांहि.
हवे कुण मुझ गांजी सके रे, बलियानी भली बांहि. १०

जिम जाणो तिम कीजीअे रें, स्युं कहुं वारोवार.
मुगतिसोभाग उवज्झायने, तारो भवपार रे. ११ सो०

इति श्रीसुपार्श्वजिनस्तवनं ॥ ७ ॥

●

चंद्रप्रभ जिन भेटीनें करुं निरमल चित्त रे.
जेहने तन मन सुंपियां, तेहथी छानुं स्युं वीत्तरे. १ चं०

देव अनेक छे जगतमां, एह सम अवर न कोय.
ग्रहगण गगनि छें गाजतो, गुणिस्युं चंद्र सम होय रे. २ चं०

एहथी जे सुख संपजे, अन्यथी ते किम थात रे.
देवमणि जिम होय छें, तिम स्युं काच अवदात. ३ चं०

तारक बिरुद छें अेहनें, अवरथी कहो किम थाय रे.
धोरीनो भार तरेलथी, वह्यो किणि परि जाय रे. ४ चं०

माहरें अेहना संगथी, उल्लसे आतम अंश रे.
मान सरोवर देखीनें, मुदित जिम होइ हंस रे. ५ चं०

अष्ट महासिधि सुखनुं, कारण ए जिनराज रे.
मानुं हुं तनमनि सेवंता, सिझस्यें मुगतिनां काज रे. ६ चं०

इति श्रीचंद्रप्रभजिनस्तवनं ॥ ८ ॥

●

(देशी-आज होनी)

पुष्पदंत जिनराज, दीठा नयणें आज
आज हो माहरे रे स्युं अपूरव सुरतरु फल्योजी. १

Jain Education International For Private & Personal Use Only www.jainelibrary.org

किंस्युं अनुभवरूप, स्युं शुक्लध्यान अनुप
आज हो अथवा रे समकित शितरुचि हल्योजी. २

किं अम सित पुण्य अंकुर, स्युं समता नइनुं पूर.
आज हो मुझनें रे, शातनो कांदो मल्योजी. ३

दरिसणि अेहने आज सिधां वंछित काज.
आज हो माहरो रे दुखनो पुंज सवि टल्योजी. ४

थयो मुझ आतम शुद्ध, नाणदशाइं प्रबुद्ध.
आज हो मानु रे, मुगतिना सुखने हुं रल्योजी. ५

इति श्रीसुविधिजिनस्तवनं ॥९॥

●

(संभवजिन अवधारीइं-ए देशी)

शीतल जिनवर सांभलो सेवकनी अरदास प्रभुजी.
माहरे तुमस्युं प्रीतिनो भाव बन्यो अति खास. प्र०१ शी०

तुं छे निरागी साहिबो, हुं छुं रागी एकांत
अहो निरागी रागीने, किम मले प्रीतिनो तंत प्र० २ शी०

प्रिण उपसर्गथी रहितने, किम नीरागी भाव.
जुओ विचारी चित्तमां, रागी निरागी दाव. प्र० ३ शी०

रागीनें रागी जो मिलइं, प्रगटें प्रीतिनुं मूल प्र०
दीवें दीवो जिम मिले, तेज होइं अनुकूल. प्र० ४ शी०

जगतमां सघलुं सहेल छें, दोहिलो प्रीतिनिभाव. प्र०
दुराराध्य छइं लोकनो, जे जेहनो सहाव. प्र० ५ शी०

पिण तुम साथे जे प्रीतिनो, जेहवो चोलनो रंग
फाटें पण फीटें नही, तेम छे माहरे अंग. प्र० ६ शी०

जगनायक जगतारणो, भगतवच्छल भगवान.
तुमस्युं बांधी जे प्रीतडी, ते मुगतिनुं निदान. प्र० ७ शी०

इति श्रीशीतलजिनस्तवनं ॥ १० ॥

Jain Education International For Private & Personal Use Only www.jainelibrary.org

(प्राणी वाणी जिन तणी-ए देशी)

श्री श्रेयांस तुझ निरखतां, मुझ लोचन हरखित थाय रे.
मन आणंद वधें घणो, चकोर जिम चंदनें पायरे. च० १

त्रिभुवनि तुं भलो जगतात रे, जगतात विष्णुसुत सुजात
श्री जिन सांभलो सुवात रे आंकणी.

मोटा जनस्युं प्रीतडी,ते तो आंबे भरवी बाथ रे.
पिण चित्तलगन जो मिलें, तो मोटा लघु श्याना नाथ रे.
२ तो० त्रि० श्री०

जे करस्यें ते जाणस्यें, चित्त लगननी जे वात रे.
प्रसववतीनी वेदना, वंध्यानें ते किम थात रे. ३ वं० त्रि० श्री०

तालेवरस्युं प्रेम जे, ते तो भरमें मुंघो होय रे.
भाग्यें भरमें तें सही, सुंघो पिण पामें कोय रे. ४ सुं० त्रि० श्री०

साचा संग न उलखी, जे वलग्या ते किम छोडि रे.
मुगताफल पाणी चढ्यां, कहो स्वामी कुंण विछोडी रे. ५ क० त्रि० श्री०

मन मान्यास्युं प्रीतडी, छै जगमां श्री जिनराय रे.
ते विना स्युं अन्यथी, तस चित्त हरखित थाय रे. ६ त० त्रि० श्री०

माहरे तुमस्युं प्रेम छें, जिम चोल मजीठें रंग रे.
वाचक मुगतिना साहिबा, जो निभवो तो ते अभंग रे. ७ जो० त्रि० श्री०

इति श्रीश्रेयांसजिनस्तवनं ॥ ११ ॥

(देशी-एहज)

वासुपूज्यप्रभु सांभलो, चाकरनी अरदास रे.
माहरा मनमां तुं वस्यो, जिम अलि मनि पंकज वास रे. १
जि० श्री जिन तुं जयो जयवंत रे.

जयवंत महंत अनंतज्ञानी तुं थयो जसवंत रे आंकणी.
जो पिण देव अनेक छे, पिण माहरे तुं जिनराय रे.
दूध सवादी छासस्युं किम चित्त हरखित थाय रे. २ कि० श्री०

Jain Education International For Private & Personal Use Only www.jainelibrary.org

स्युं करीइं बउ देवनें, जेहथी होइं कर्मनो संच रे.
लेहणुं ते स्या कामनुं, होइं उलटुं देणुं घंच रे. ३ हो० श्री०

सोनुं ते स्यां कामनुं, जे तोडें वेहलो कान रे.
जे राग वागें स्युं भलुं, जेहमां तुटें मुख्य तान रे. ४ जे०श्री०ज्ञा०

ते यशि स्युं होय छें, जेहथी अपयश थाइ निदान रे.
ते मानें नवि राचिइं, जेहथी होइं बहु अपमान रे. ५ जे०श्री०ज्ञा०

ते वाहलो कश्या कामनो, जे आपदकालें दूर रे.
ते राजा स्युं मानीअे, जेहथी पामें दुखपूररे. ६ जे०श्री०ज्ञा०

इंम ते सवि अवगणी, एक कीधो तुमस्युं नेहरे.
सर आदि जल मुंकीने, जिम बप्पीया मन मेहरे. ७ जि०श्री०ज्ञा०

सोनुं ने सुगंध छइ माहरें, दरिसण ताहरें आज रे.
वाचक मुगतिने तारीइं, एक बांहि ग्रह्यानी लाज रे. ८ श्री०ज्ञा०

इति श्रीवासुपूज्यजिनस्तवनं ॥१२॥

●

हेत धरी अमंदरे, **श्री** विमल जिणंद रे.
विनमें सुरइंदरे, **म**नना टाले दंद रे. १

लहें सुखना वृंद रे, **जिम** मुख निर्शोंद रे.
नमतें वारे दंदरे, **व**श इंद्रिय गयंद रे. २

रस भवना[१] मंदरे, [२]मांन हस्ती मृगेंद रे.
तान गाई आनंद रे, रदन रश्मि चंद रे. ३

यति वर्गनो इंद रे, **ताम** सारवु फणींद रे.
रस शांतनो कंदरे, **य**शि जिम दिणंद रे. ४

तिम अनुभव रंगे रे, प्रणमु उमंगे रे.
आणि उलट अंगे रे, मुगति अंभगे आपो मुझ साहिबा रे.

इति श्रीकमलबंधेन श्रीविमलजिनस्तवनं.

१-२. शांतरसनुं सुंदर घर छै भगवान, मानरूप हस्तिने हणवाने सिंह सरखा भगवान छे.

Jain Education International For Private & Personal Use Only www.jainelibrary.org

हे ! श्रीविमलजिनवर मां तारय तारय इति भावः सूचितः पदस्य आद्याक्षरेण इति १३॥

(देशी-ललनांनी)

अनंत जिणेसर विनती, सांभलो माहरी आप. ललनां.
माहरा मनमां तुं वस्यो, जिम चातुक मेह जाप. ल० १ अ०

तुह अयोगी केसरी थकी, नाठा कर्म गयंद. ल०
अगम अगोचर तिहां जयी, सेवें तेह दिगंत. ल० २ अ०

तुं हि ज मुझ शिर राजीउ, कर्म अहितस्युं जोर.
ते वनि पन्नग गत विरहें, जिहां विचरें हरखे मोर. ल० ३ अ०

जो पिण अवगुण हुं भर्यो, तो पिण माहरो तुं जाणि
वडवानल जल ज्वालते, न तजे सिंधु बहुमान. ल० ४ अ०

कलंकी करे पिणि शशकनें, शशी न मुंके हजी सुधि. ल०
अंगीकृतने नवि मुंको, उत्तम नर मनि बुद्धि. ल० ५ अ०

दुख नासे तुम नामथी, तैमं(तम) जिम उंगते भाण ल०
वाचक मुगतिने तुं सही, आपें परम निधान. ल० ६ अ०

इति श्रीअनंतजिनस्तवन ॥१४॥

(देशी-जी होनी)

जी हो धर्मजिणेसर सांभलो, जी हो हुं छुं दासनो दास.
जी हो तुझ पद कमल सेवनी, जी हो मुझ मन अलिने आस.
जिणेसर तुं मुझ प्राण आधार, जी हो तुम विण दुजो को नही.
जी हो मुझने करवा सार. जि०.

जी हो कहिवुं जे जाणने आगलें, जी हो ते सवि हासनुं काम.
जी हो सुरगुरुने भणाववुं, जी हो भाषाने अख्यर ठाम. २

---

१. अंधकार सूर्य उगें त्यारे क्षय जाय.

Jain Education International For Private & Personal Use Only www.jainelibrary.org

जी हो वात करतां ईष्टस्युं, जी हो सासोसास जे जाय.
जी हो ते लेखे मानुं घणुं, जी हो अवर अकहों थाय. ३ जि०

जी हो एकपखी जे प्रीतडी, जी हो ते श्या कामनी होय.
जी हो जेहनें मनि पिण जे वस्यो, जी हों ते विण बीजानें जोय.४ जि०

जी हो मालिम तुझनें ताहरी, जी हो मुझने माहरी देव
ते स्वरूंपिण मूंको रखे, जी हो बांहि ग्रह्यानी टेव. ५ जि०

जी हो जिम वाहे चकोर चंदनें, जी हो तिम हुं तव मुख कंज.
जी हो ए भावें मुझ संपजे, जी हो मुगतिसुखनो पुंज.६ जि०.

इति श्रीधर्मजिनस्तवनं ॥१५॥

●

(सूरिजन-ए देशी०)

जिनवर शांतिनी प्रीतिनें, करवा वांछे मन्न. भविजन.
प्रभुजीनी मूरति जोइनें, उलसें माहरी तन्न. भ० १ जि०

वाहलानी साथें प्रेमनें, देखी किम खमें दुष्ट भ०
तो पिण मनमां नवि धरुं, दिन दिन थाउं पुष्ट भ० २जि०

भुंडो भुंडाश न मुंको, करीइं कोडि उपाय. भ०
काजल दूधें पखालीओ, तो हि न उजल थाय. भ० ३ जि०

जे गुणें नवि माचे छें, अवगुणें राचै जेम. भ०
मुगताफल तजी भीलडी, गुंजा उपरि प्रेम. भ० ४ जि०

मुह मीठें बोलावीइं, दुरजन सुजन न थाय. भ०
करि इं सिंह स्वाननें, भश्या विना न रहिवाय. भ० ५ जि०

परघरभंजक खल घणा, जेहनी मति विपरीत. भ०
हुं पिण तेहनें नवि गणुं, पुरुषनी एह छें रीति. भ० ६ जि०

रांक अंधारुं स्युं करें, सूरय आगलि दीस भ०
पुंण वीसी तिहां नवि रहे, जिहां छे वीसवावीस. भ० ७ जि०

Jain Education International For Private & Personal Use Only www.jainelibrary.org

धरमथी जय जाणज्यो, पापथी किम होइं तेहु. भ०
जे जेहवो तेहवो फल भोगवे छे देह. भ० ८ जि०

दशा विभावनी दुष्ट छें, शिष्ट दशा स्वभाव.
---गुणै जोर हें, मुगति सहजें भाव. भ० ९ जि०

इति श्रीशांतिजिनस्तवनं ॥१६॥

●

(देशी-मोतीडानी)

भाहरे तुमस्युं अपूरव प्रीति, जिम चलचंचु सुधाकर रीति.
साहिबा कुंथुनाथ जिनेशा, मोहना कुंथुनाथ.
अवर नी नावें मोरें मंनयामे, किम हंसा माचे परिखा ठामें. १ सा०

कमलमधुमां जे अलि माचे, करीर तरुमां ते किम राचें. सा०
सूरभाषाइं जे जन लीना, अपजन भाषाइं ते स्युं लीना. २ सा०

जलधर नें जे चातुक इछे, सरोवरजलनें ते स्युं प्रीछइं सा०
समकित मित्रस्युं प्रेम छें जेहनें, मिथ्या अहितस्युं रुचि तेहनें ३ सा०

इंम ते प्रीतडी तुमस्युं बांधी, नरभव उत्तम कुल तक सांधी.
गुणवंतास्युं जिम जिम प्रीति, तिम तिम प्रगटें अनुभव रीति. ४ सा०

रागद्वेषनें जीते ते जिनराय, सुगत हरि जिन न कहाय.
अरक नामें तरु छे जेह, अरकसमान दीपे स्युं तेह. सा० ५

निरागीस्युं किम प्रीति स(सं)च, पिण प्रीति भावे मो मन अंच.
भगति दूतिनुं जो छें तान, मुगतिस्वामीनुं तो प्रीतिमान सा० ६

इति श्रीकुंथुनाथस्तवनं ॥१७॥

●

(कुंअर गभारो नजरे देखतांजी-ए देशी)

श्री अरजिनवर तुमस्युं बन्योजी, माहरे धर्मनो नेहरे.
करुणानिधि करुणा करिजी, निभवो आप गुणगेहरे. १ श्री०

Jain Education International For Private & Personal Use Only www.jainelibrary.org

नहि जस मो टालउं आंतरुजी, गिरुआ साहिब तेह रे.
शशी जलधि कैरव प्रतिंजी, हरख वधारे जूओ जे हरे. २ श्री०

अंजली रह्यां जे फूलडां जी, वासें ते कर दोय रे.
प्रायें सुमनस तणीजी, समवृत्ति वामावाम जोय रे. ३ श्री०

तिम सहुनें नर सरखापणेंजी, गणिइं श्री जिनराय रे.
जो होइं अंतर मुझ प्रतिंजी, समदरशीपणुं किम थाय रे. ४ श्री०

ठोर कुठोर नवि गणेजी, जो पिण जळधार मेह.
वरसीनें जगहित करेंजी, इम जाणी धारो मुझ नेह रे. ५ श्री०

गुण देखाडि जे हेलव्याजी, ते किम मुंके मित्त रे.
हवे आनाकानी नवि घटेंजी, जूउं विमासी चित्त रे. ६ श्री०

मुझ मन तुम चरणे वस्युंजी, जिम पोयणी चित्त चंद रे.
वाचक मुगतिनें तुम थकीजी, वरतें सुख आणंद रे. ७ श्री०

इति श्रीअरजिनस्तवनं ॥१८॥

●

(शीतलजिन सहजानंदी-ए देशी)

मल्लि तुज दरिसण संगें, हरख हुउ मुझ अंगोअंगे.
चकोर जिम चंदने पेखी, मानुं फलिउ समकीत शाखि. १
सुरासुरपूज्य तुं प्रभु मोटो, तुमथी दूजो देव छें छोटो. सु०आं०

गुण अनंता तुमचें प्रगट्या, पिण देवा वेलेस्युं जिन विघट्या.
इम कीधे मोटानी माम, किम रहिं कहो विचारी स्वामि. २ सु०

आप कमाइं आपे खाइं, दातपणुं किम इम थायें
आज लगें जे गुणने आप्यो, ते दाखी तथापणुं थाप्यों. ३ सु०

बहु आसंगे बेदबी होइं, इम बीहाव्यो नवि बीउं कांइ. ४ सु०

आप पीयारुं को नवि दीसें, ताहरे जाणुं वीसवावीसें
वाचक मुगतिनें साहिब तारो, दासनां आतम कारय सारो. ५ सु०

इति श्रीमल्लिजिनस्तवनं ॥१९॥

Jain Education International For Private & Personal Use Only www.jainelibrary.org

(भाविकानी-देशी)

सज्जन मन सज्जनताइं, रति मनि जिम रतीश.
पद्मा मनि जिम गोविंदस्वामी, जिम गिरिजा मनि इश रे. सुरिजन.

तिम मुझ मनमां वसीयो, मुनिसुव्रत जिन रसीयो रे सु०
पाप तिमीर सवि खसीयोरे सु० धर्मे आतम हसीयो सू०ति०आं०
पायसमांहि जिम घृत वसीउं, वस्तुमांहि जिम अर्थ रे. २ सू०

पारस उपलमां जिम कंचन, अ(स?)त्तामां आतम धर्म.
चंदनमां जिम वांसनुं कारण, कारणें कारय मर्म रे. ३ सू०

भूमिमां जिम उषधि सधली, जिम गुणमांहि गुणना धर्म.
---------- जिम लोके षटकाय रे. ४ सू०

जिम स्यादवादें नयना भेद, मृदमां घटनी व्यक्ति.
अरणीमांहि जिम अग्नि दीपें, सुरतरुमां सुखशक्तिरे. सू० ५

द्रव्य भावनी पुष्टि करीनें, कीजे एहनी भक्ति.
शाश्वत सुखने पांमो भविजन, जेहनुं नाम छे मुक्ति रे. सू० ६

इति श्रीमुनिसुव्रतजिनस्तवनं ॥२०॥

●

(क्रीडा करी घर आवीउं-ए देशी)

स्वामी नमी जीन सांभलो, तुमस्युं अविचल नेहो रे.
टाल्यो ते न टलें कदा, जिम पर्वतशिर रेहो रे. १ स्वा०

तुं नथी मुझ वेगलो, छे मुझ चित्त हजूरो रे.
सास पहिलां जे सांभरे, ते किम थाइं दूरो रे. २ स्वा०

साकर सहित दूधनें, पीधूं जिणे हित राखी रे.
मुंकी तेहने सर्वथा, स्युं ते अन्यनो चाखी रे. ३ स्वा०

थाइं जूनी देहडी, प्रीत न जूनी होइं रे.
वागो विणसें जरकसी, पिंण सोनुं श्याम न होइं रे. ४ स्वा०

१. (हस्तप्रतनोंध :, जरकसी वाघो फाटे पिण तेहमां सोनुं बिगडें नहि.)

Jain Education International For Private & Personal Use Only www.jainelibrary.org

तिम मुझ तुमस्युं प्रीतडी, प्रगटी अंगो अंगे रे.
साहिब तुमे पण निभवो, जिम होइं अचल अभंग रे. ५ स्वा०

मलयाचल शुभ वासथी, कंटक होई सुगंधो रे.
सज्जन सउने आदरें, ए उत्तम अनुबंधो रे. ६ स्वा०

जिनवर तुमस्युं प्रीतिथी, होई गुण सुवासो रे.
जिम तिलफूलें वासीया, स्नेह होइं अतिखासो रे. ७ स्वा०

शाश्वतसुखने आपवा, तुमस्युं प्रीति बद्धकक्ष रे.
मुगतिनायक मुझ प्रति, स्युं करें प्रतिपक्ष रे.

इति श्रीनमिजिनस्तवनं ॥२१॥

●

(धणरा ढोला-ए देशी)

~~नेमि जिणेसर मुझ प्रति रे,~~ तुमे स्यो काढ्यो वांका. पेसना नाणी.
टालो माहरी प्रीतिने रे, इंम किम उत्तम लांका. पे० १

आवो आवो रे प्यारा नेम, स्युं जाउं छोरी सावी एम.
हित गोठे उपजे प्रेम. पे० टेक.

चंद कलंकी जिणें करी रे, सीतने रामवियोग. पे०
ते कुरंगना वाक्याथी रे, पति आवे कुंण भोग. पे०२आ०

सघलां दुख ते सुख होइं रे, जो स्वामी सानुकूल पे०
ते सवि सुख ते दुख परे रे, जो स्वामी प्रतिकुल पे० ३

सहिवुं सरवे सोहिलुं रे, दोहिलो एक वियोग.
वेधकने मरवुं नहि रे, जो नही इष्टवियोग. ४ पे०

न मल्यानी शोच न तहिरे, जस प्रेमनुं नही नाम.
मलीनें प्रीति केलवी रे, तस वियोगे खेदे राम. ५ पे०

छे सुखीयो अंध जातिनोरे, जस नही नयण स्वाद.
पामी नयणना प्रेमनें, गयें होइ दुखनो वाद. पे०६आ०

Jain Education International For Private & Personal Use Only www.jainelibrary.org

इम कहेती राजुल भली रे, जायें रैवत आप.
नेम वांदी भक्तिस्युं रे, पामें मुगति ते थाप. प०७आ०

इति श्रीनेमिजिनस्तवनं ॥२२॥

●

(वीरजिणंद जगत उपगारी-ए देशी)

पास जिणेसर तुं जगनायक, तुझ सम अवर न कोयजी.
संकटचूरण आशापूरण, नामें नवनिधि होयजी. १ पा०

कर्म पसाइं नरभव पाम्यो, कागताल न्याइं हुं देवजी.
जिम भूख्यो पंचामृतनें, तिम वांछुं हुं ताहरी सेवजी. २ पा०

यथाप्रकारे सेव न जाणुं, जिम कहे प्राचीन शिष्टजी.
वांको चूको पिण घंउनो मांडो, सहुनें लागें मन मिष्टजी. ३ पा०

गुणी थइनें सेवाइं राजी, काहा कुण गाम ए नीतिजी.
शुद्ध मणि उपरि नवि चालें, मणिकना यत्नी रीतिजी. ४ पा०

पिण जगतारक नाम छे ताहुरुं, मुज तारें तो प्रमाणजी.
सम विषमें वरसें जगहेतें, मेघ न मागे दाणजी. ५ पा०

वेधक जाणने चित्तनी वातो, मुखथी कही न जायजी.
अंगित आकारें विधक वेधें, अंतर दूरे थायजी. ६ पा०

तुम समो जाण अवर न पेखुं, सी कउ काफी वातजी.
कृपा करीनें बोधी दीजें, वाचक मुगतिने महंतजी. ७ पा०

इति श्रीपार्श्वजिनस्तवनं ॥२३॥

●

(इणि अवसर तिहां-बनुं रे-ए देशी)

वीर जिणेसर देवनी रे, सेवा करुं एक चित्त रे. वालेसर.
अेहवो एकें को नहीं हो लाल,
दुसमसमयनी कालमां रे, राखे जिम नीर रे वा०
दास पोतानो जाणी करी हो लाल. १

Jain Education International For Private & Personal Use Only www.jainelibrary.org

आ आरो पंचम नही रे, मानुं चोथो निरधार रे.
जिहां जस शासननी रुचि हो लाल.
मेरु थकी मरुभूमिकारे, रुडी रुडी रीति रे वा०
जिहां छाया सूरतरुतणी हो० २

अगनि थकी अगर तणो रे, जिम प्रगटें सुवासरे वा०
दह दिशि दीपें अति घणुं हो.
जिम जावुनद पारस थकी रे, तिम कलिथी गुणहेत रे. वा०
जो वीरशासन शुभ रीति हो लाल. ३

जिम निशी दीपक, समुद्रमां रे द्वीप, जीम मरुमां रेव वा०
जीम वनमां नगर भलुं हो,
भूखमां जिम भोजन वरु रे, जिम तममां उद्योत रे वा०
तिम कलिमां वीरसेवना हो. ४

हुं ईम मानु मुझ थकी रे, तालेवर नही कोय रे वा०
पाम्यो वीर पद पूजना हो लाल.
कोय कोयनें कोयनो रे छें उपगार विशेष रे वा०
मुगतिसौभाग्य वाचक भणें हो लाल. ५

इति श्रीवीरजिनस्तवनं ॥२४॥

महोपाध्यायश्रीमुक्तिसौभाग्यगणिकृता चतुर्विंशतिका समाप्तः

डे. A-31, ग्लेडहर्स्ट,
फिरोजशाह रोड,
सांताक्रुज (वे.) मुंबई-५४

★

Jain Education International For Private & Personal Use Only www.jainelibrary.org